

علوم اقتصادیه و اجتماعیه

مجموعه علمیه

هر ایک برنجی کوئی نشر اولنور

مؤسسی :

احمد شعیب ، رضا توفیق ، محمد جبار

مدرسہ جات :

مباحث روحیه : ساطع . — ایکجی فلیپ : احمد
شعیب . — بین الملل علوم اجتماعیه مؤسسہ سنک بدیع
قولفرہ سی : بدیع نوری . — یکرمضی مصرده مسئلہ اقتصادیه :
حسن محمدین . — انکلتزده رعملہ کوئی : رضا توفیق . — حکومت
و حریت حقندہ سینسک فلسفہ سی : رضا توفیق . — فرانسه
اختلال کبیری : احمد شعیب . — استقراضات .

مدیر و صاحب امتیازی :

محمد جبار

امور ادارہ و تحریریه : نور عثمانیہ جووانده طین ادارہ خانہ سی

نسخہ سی : ۱۰ غروش

استانبول

باب عالی جادہ سندہ هلال مطبعہ سی ، نومبر ۶۶

علوم اقتصادیه و اجتماعیه مجموعہ

باب دوم

۴

اختیار

احساسات ، افکار و احتراصات بزی بعضاً دوشوئیمکسزین ، معین و مدرک بر مقصد تعقیب ایتمکسزین - عادتاً بر ما کنه کی - بر طاقم حرکات اجراسنه سوق ایدر : شیشک چاندینی وقت کوزلریمزی در حال قاپارز ؛ غیر منتظر وقور قوچ بر شینه تصادف ایدمجه بردن بر آز کری به چکیلیز ؛ اوزون مدت اعتیاد ایتمکمز حرکاتی فرقه وار مقسزین تکرار ایدرز ؛ حدت و هیجان انساننده تپنیر ، بولدیممز شیلری آزر ، یارچه لارز ...

فقط بتون حرکاتمز بویله دکلدر : برچوق حرکاتی ده دوشونه رک - تقسزده اونی یاپوب یا عاقل قابلیت حس ایدرک - ، تعیین و ادراک ایتمکمز بر مقصده بناء ، بالاخیار اجرا ایدرز : مثلاً بن بوسطرلری ایتمکمز دیکم ایچون یازیورم ؛ ایسترسه م آرتق یازمام و شیدی به قدر یازدقلری می بیرتار ، آناز ، یاقارم . سزده بونلری ایتمکمز دیکمز ایچون اوقویورسکمز ؛

ایسترایسه کز آرتق اوقوماز ، بوحیفه لری الکرذن براقیر، یرتار ،
آتارسکز ... اوت ! بنده سزده امیزکه بونلردن هانکیسنی ایسترسه ک
یابه بیایرز . فقط بن یازمنی ، سز اوقومنی ایستبور ، وایکیزده بواسته -
دکلریزی یایورز ...

عجبا بوا منیت و اعتمادیزده نه درجهیه قدر حقمنز واردر ؟ بر شیئی
یایوب یایماق خصوصنده کی اقتداریمز حقیقتاً مطلقمی ، بوقسه بر طاقم
اسباب و سوائق ایله معین و مقیدمیدر ؟

شهنه سز حرکاتکز کافه سنده — خفی ، جلی ، مدرک ، غیر مدرک —
بر سبب ، بر مقصد واردر ؟ بومقاصدک کافه سی ده مادی ویا معنوی بر
احتیاحک استیفا سنه ؛ عضوی ، حسی ، فکری بر اضطرارک دفع وازاله سیله
بر ذوقک استحصانه معطوفدر ...

فی الواقع اضطراراتی استحقار ، اذواقی فدا ایدن بیکلرجه حرکات
فضیلتکارانه ، یتمز توکنز وقایع انتحاریه ... یکنظرده بوکامخالف بر ردلیل
قطعی کی کورونور . فقط حقیقت حالده بونلر ، بوحرکات فضیلتکارانه
دخی باقه درلو بر طاقم احتیاجاتک — احتیاجات دینیه و اخلاقیه نک — سوقیله ،
اخروی ویا وجدانی بر طاقم اضطراراتدن قور توله رق اذواقه نائل اولمق
مقصدیله وقوع بولور .

دینیه بیایرکه هر حرکتده ، احتیاجات مختلفه مقتضیاتی آره سنده آزه چوق
بر مبانیت بولنور . بونک ایچون هرکس دائماً اجرا ایده بیله جکی حرکاتی
تأمل ایندکدن صوکره هر برینک — مادی و معنوی ، یعنی عضوی ،
حسی و فکری — محسناتی ایله محاذیرینی ، تأمین ایده جکی فوائد ایله
تولید ایده جکی مضراتی ، بادی اوله جنی اذواق ایله انتساج ایده جکی
اضطراراتی تقدیر و مقایسه ایدر . بومقایسات و محاکمات نتیجه سنده

لك از محاذیر و لك چوق محسناتی حائر، تمایلاتنه لك موافق كوردیكی
حرکتی ترجیح و اجرا ایدر ...

طبیعی دركه هر كسك احتیاجات عضویه، حسیه و فكریه سی عینی
اولسادینی ایچون بر حرکت، اشخاص مختلفه عینی درجه ده
اذواق و اضطراباتی مؤدی اولاماز؛ فضله اوله رق هر كس ممكن الاجرا
حرکاتی، و بونلك محاذیر و محسنات محتمله سی عینی صورته تقدیر
و مقایسه ایده من. ایسته بونك ایچوندركه عینی احواله هر كس باشقه
برر حرکت ترجیح و اجرا ایده بیلیر.

فقط هر شخصك احتیاجاتی، اضطرابات و اذواق محتمله به درجه
تمایل و تحملی، و ممكن الاجرا حرکات ایله بونلك محاذیر و محسناتی
تقدیر و مقایسه به قابلیت — احوال شخصیه و محیطیه سنك: یعنی موروث
و مكتسب بوتون احوال عضویه و عصبیه و فكریه سیله و الحاصل بوتون
ماضی سیله احوال محیطه قریبه و یا بعیده حاضر سنك هیئت مجموعه سیله —
بر صورت قطعه ده معیندر. اونك ایچون هر شخصك نتیجه مقایسات
و محاکاتی، ترجیحات و اراداتی، و بناء علیه بوتون حرکاتی دخی بواسباب
شخصیه و محیطه حالیه و ماضیه ایله بر صورت قطعه ده معین اولمق
اقتضا ایدر ...

فقط هیچ بر کیسه حرکاتنده اوله بر معینیت حس ایتمز؛ هر كس
کندیسنده ایسته دیکی افعالی یاپوب ایسته مدیکنی یایماق قابلیت حس
ایدر. فی الواقع بو طوغریدر: هر كس بر شیئی ایستر ایسه یاپوب،
ایسته من ایسه یایماق اقتدارینی حائردر. فقط عجا او شیئی ایسته یوب
ایسته مه لك اقتدارینی ده حائر میدر؟

بوکا بلاتردد، بر قناعت قویه ایله، جواب تصدیق و یریلیر: هر كس،

بر حرکتی اناسانده ، خلافتی اختیاره قابلیتیه ده حس ایدر ؛ و حتی
 بوخصوصده بر اعتراض وقوعبولور ایسه اوحرکتک عکسی بالاخیار
 اجرا ایدرک اثبات مدعایه جالیشیر . مثلاً سز بوسطرلری اوقور ایکن ،
 بوسؤالی کورور کورمز ، — اوکا بر جواب قطعی ویرمش اولقی ایچون
 — مطالعه کزه نهایت ویره بیلیر ، صوکره تکرار باشلایه بیلیر ، وتکرار
 براقه بیلیرسکنز ...

فقط دقت ایتلیدرکه بو مخالف اراده لر یکدیگریک عینی احواله
 عائد دکلر : احوال اخیرده بر سبب ، بر سائق ده انضمام ایتلیدرکه
 اوده بر مسئلهک حلی ، بر مدعانک اثباتی تمایلیدر . سزک بوتون
 بوسطرلری اوقودقندن صوکره بوراده مطالعه نه نهایت ویرمکن ، وصوکره
 تکرار باشلاماکن برشیک تحقیق و اثباتی مقصدینه مبتیدر ؛ هیچ شبهه
 یوقکه ، بواولماسه یدنی اوقومقدمه دوام ایده جکدیکز : بخلری احاطه
 معلوماکنزه کوره پک عادی ویا پک زور و قاریشیق بولمادقجه ، جانکنز
 صیقلمادقجه ، ایشکنز اولمادقجه ، اویقوکنز کلدیکجه ... والحاصل هر نه
 صورت وسببله اولور ایسه اولسون احوال جدیده مانعه تحذث ایتدیکجه
 اوقویه حق ، اوقومقدمه دوام ایده جکدیکز ...

بر برینه تمایله مائل کبی کورونن احوالک هپسندده تأمل ایتلک ،
 و فعالیت روحیه مزدن بویوک بر قسمنک دائره ادراکنزدن خارج قالدیفی
 نظر اعتباره آلمق لازمدر : هیچ شبهه اولونه مازکه بو غیر مدرک افکار
 و محاکات دخی — افکار و محاکات عادیه کبی — ترجیحات وحرکاته
 بادی اوله بیلیر . احواله الک سبب سز ، الک نفسی کورونن ترجیحات وارادانک
 دخی بویله غیر مدرک اسباب و سوائق نتیجه سی اولماسی ، بواسباب خفیه
 ایله بر صورت قطعیده معین یولناسی مختل دکلیدر ؟

فقط انسانده اراده و اختیار فکرینک اساساری اوقدر درین ،
 بوخصوصده کی قناعت اوقدر قوی و متیندرکه یالکیز بویه احتمالات ایله
 تزلزلپذیر اولامیور . و ایشته بونک ایچوندرکه بومسئله الک مختلف فیه
 مسائل فلسفیه و روحیه دن رینی تشکیل ایدوب طورور .

مع مافیه تنویم ایدیلن اشخاصده ، بوقناعتی شدید برتزلزه اوغراته جق
 حالات و حادثات مشاهده اولنور :

مانیه تیزه اولنان ، تعیر اصحیله تنویم ایدیلن اشخاصه بر طاقم اوامر
 تلقین اولونور : « او یاندیشکیز وقت ماصه نك اوزرنده کی کتانی آلیکیز ، اسمنی
 او قوییکیز صوکره کتبخانه یه قوییکیز » ، « او یاندقدن صوکره لامبهنک
 آباورینی قالدیریکنز — چاییکزه چوق شکر قوییکیز — فلانک مندیانی
 آلوب آتسه آتیکیز — فلان کون ، فلان ساعت بکا تکرار کلیکنز »
 یواوامری آلان اشخاص او یاندقدن صوکره هپسنی حرقاً اجرا ایدرلر :
 برنجیسی کیده جکی صروده ماصه یه باقار کتانی آلیر ، اوستنه باقار
 « مونته نی او قویورسکنز ، کتبخانه یه قویه یم » دیر ؛ ایکنجیسی آیدنیلق
 یوق دیر آباوروی قالدیریر ؛ اوچنجیسی چاینه مقادیا شکر طولدیریر ؛
 دردنجیسی مندیلی آلیر ، « بونی یاقامازمی یم ؟ یاقسم نه اولور » دیر آتسه
 آثار ؛ بشچیسی تعیین اولنان کون وساعنده برچوق موافع اولسه بیله
 ینه تکرار کلیر ، کندیسنه تلقین اولنان اوامری اجرا ایدر . ریشه نك
 تلقین ایتدیکی بر خسته ، دائماً اوامر ملقنه یه تبعیتله تکرارکیش ، وحتى
 بر دفعه سنده هوانک فالقنه ، اوند مسافر بولماسنه رغماً بیله ریشه نی
 زیارتدن کندینی آلاماشدر ... بویولده کی حادثات و تجارب ، بر چوق
 اعظم علما و اطبا طرفدن کرات ایله ، شرائط و صور مختلفه ایله ،
 واخلاصل صحت و قطعیتنه شبهه براقمه جق بر توافق و موقعیتله مشاهده

و تکرار ایدلمشدر .

تنویم ایدیلن اشخاص اویاندقدن صوکره بو تلقیناندن هیچ بری خاطر لاملزلر ؛ هیچ برندن خبردار بولملازلر . فقط حقیقت حالده بونلر اونوتولش دکلدر ؛ حالا ذهنلرنده - غیر مدرک بر « خاطرء مجهوله » حالده منقوشدر . اونلر ایسته بو خاطرات مجهوله نك ، بو اوامر غیر مدرک نك سوبقه تلقینات واقعینی اجرا ایدلر . تلقین اولنان امر ، شخصك طبیعتنه سوائق و تمایلات ذاتیه سنه کلاً منافی ، پك غریب و آغیر بر حرکت اولور ایسه ذهنده - مختل الشعورلره مستولی اولان بر فکر ثابت کی - برلشیر ؛ بو فکر ناصل اولوب ده کلدیکنه حیرت ایدیلیر ، وازاله سنه چالیشیلوب موفق اوله منجه بوکا توفیق حرکت خصوصنده غریب بر مجبوریت ذاتیه حس ایدیلیر . بویه نادر و مستننا حاللرک ماعداسنده مجبوریتدن قطعاً اثر کورولمز : تلقین اولنان حرکات ، « خلافتی یامغه اقتدار صاحبی » بولمق قناعت قویه سیله ، و محضاً ایسته ندیکی ایچون یابدیلینی ظنیه اجرا ایدیلیر . ایسته بو حال ، اختیاری اثبات ایچون موجود اولان دلایلی قطعاً اهمیتدن اسقاط ایدر : فی الواقع بو صورتله یخبر بولندقلری اوامر و تلقیناته توفیق حرکت ایتدکاری حالده بو حرکتده کندیلرینی مختار و خلافه قادر ظن ایدن اشخاص کورولدکن صوکره ، اختیارک اثباتنده قناعت عمومیه و حس شخصی دلیلنک نه قدر اهمیت قایلر ؟ آرتق بزی نه تأمین ایده بیلیرکه بز دخی ، خلافتی یامق اقتدارینی بر قناعت قویه ایله حس وادعا ایتدیکمز حرکاتی ادراک ایتدیکمز بر طاقم اوامر مجهوله نك : اسباب شخصیه و محیطه نك سوق ضروری سیله اجرا ایتیمورز ؟

تلقین اولنان اوامر و حرکاتی اجرا ایدن اشخاصه « نه ایچون بویه یاییورسکز » دیه سورلدینی وقت در حال « نه ایچون سور یورسکز ؟ هر کس .

کجی بنده ایسته دیکمی یا به مازمی یم ؟ « دیورلر ...

اوت ؟ اونلرده هرکس کجی ... ایسته کندیلری حس وادعا اید یورلرکه کندیلری ایله اشخاص ساره، دهاطوغریسی کندیلرینک اووقنکی حاللری ایله اوقات ساره ده کی حاللری آره سنده هیچ برفرق یوق.. اونلر، کندی سوائق افعالندن غافل، هرکسکنه وقوف ظننده، « بزده هرکس کجی ! » دیورلر ... فقط بزاونلرک ناصل بر مجبوریته رغما، ناصل بر غلط حس اختیاره هدف اولدقلرینی بیلدیکمز ایچون بالعکس « هرکس ده اونلر کجی ! » دیملی یز .

اوت ! هرکس ده اونلر کجی ، مجبوریتله حرکت ایتدیک حالد کندینجی . مختار ظن ایدر .

شوحالد بوطن ، بوغلط حس بزه نره دن کلیور ؟ و افعال اختیاریه ایله افعال غیر اختیاریه آره سنده نه فرق واردر ؟

معلومدرکه جمله عصبیه نك فعالیت اساسیه سی فعل انعکاسدر : برحسی نورو نك بر نقطه سنه وقوع بولان بر تأثیرک موجب اولدینجی تحول عصبی اونورو نك هر طرفه ، اوندن ده محرک بر نورو نه سرایت ایدر ؛ و اونک استطاله عصبیه سی واسطه سیله السجّه غدویه و یا عضلییه قدر انتقال ایدرک غده نك افرازاته ، عضله نك تقلصاته سبب اولور .

جمله عصبیه فعالیتک شکل اساسی و عمومیسنی تشکیل ایدن بو فعل انعکاس هیچ بر زمان بو قدر بساطتله وقوعه کله منر : انعکاسات بویله یالکز ایکی نورو ن آره سنده دکل ، بر چوق نورو نلر آره سنده ، آز ، چوق واسع بر ساحه عصبیه ده تجلی ایتدکن صوکره حرکتیه بادی اولور . بوندن باشقه بوانعکاسات و تحولات عصبیه ، احتیاسات افکار و خاطرات مناضیه نی ده ایقاظ ایده بیلیر . فقط بوانعکاساتک یولی حاضر و معین و بناء علیه .

سرعتی چوق اولور ایسه بوافکار و خاطرات غیر مدرک قالیر . بوحالده حرکت ، آردیه هیچ بر تفکر ، هیچ بر ملاحظه کیرمکسزین وقوعه کلمش ؛ قعل تاثیر ی همان تعقیب ایتش کورونور . بوحالده کی حرکت غیر اختیاری اوله رق وقوعه کلمش بولونور .

فقط بویه حاضر ، و هپسنه سر جج بر یول بولماز ایسه اوزمان تحولات عصبیه اطرافه ، مختلف مراکز . انتقال و اونلرک هر برنده باشقه برر سلسله افکار ایقاظ ایدر . بوحالده تحول عصبی برقاج طریق انتشار بولش ، برقاج سلسله افکار تولید ایلدیش اولور . بوطرق انتقال بوسلسله افکارک هر بری باشقه برر نتیجه منجر اوله جق ، باشقه برر حرکت سیبیت ویر . جکدر . اگر بو حرکتلر یکدیگرینه منافی ، بوانتقالات بر برینه مانع اولماز ایسه هر بری کندی حکمی اجرا ایدر ؛ متعدد افعال و حرکات وقوعه کلیر . فقط بودا بویه اولماز : اکثریا بویوللرک بویوک بر قسمی عینی بوغازلرده تقاطع ایدر ؛ بوسلسله افکارک نتیجه لری بر برینه معاکس اولور . اونک ایچون بونلرک هپسی سربسته اجرای حکم ایدر . اوزمان بر نقطه ده تلافی ایدن ، یکدیگرینه ممانعتده بولنان بو مختلف جریانلر آرد سنده بر نوع مبارزه وقوع بولور . بونلر بر برینی منع ، تخفیف ، و امحا ایدر . و نهایت بوتون بو مخالفتلر ، تداخللر ، مبارزه لر نتیجه سنده بریسی احراز غلبت ایدر . و در حال حرکت بادی اولور . بوحالده تحول عصبی طولاشیق ، مع بافیینه طبیعی و بناء علیه ضروری بر طریق انتشار تعقیب ایتش بولونور .

فقط بو جریانلر یکدیگرینه شدتی تنقیص ایتش ، و انتقال آز چوق بطاقتله وقوعه کلمش اولدینی ایچون بونلرک تولید ایتدیگی احساسات و افکارک بر قسمی اولسون ادراک ایدلش بولونور

ایشته بوصورتله بونوع افعال و حرکاتی احضار و تمهیه ایدن احتیاسات و افکارک،
 حسیات و احتیاساتک بر قسمی، دها حرکتک و وقوعدن اول ادراک ایدلمش،
 و بناءً علیه دها فعل و حرکت و وقوعه کله دن اول وقوعه کله جکی
 آکلاشیش، و حتی بوندن بر احتیاص، بر ذوق بیله حس ایدلمش بولونور.
 بوفعلی و حرکتی تقدیم ایدن احوال روحیه آرمسندک زیاده وضوح ایله
 ادراک ایدیلنی، حرکتک و وقوعه کله جکی حقیقته کی فکر و حس ایله بوندن
 متولد ذوقدن عبارت، اولدیلنی، و دائماً حرکتی علم و حسک تقدیم ایتدیکی
 کورولدیکی ایچون ظن ایدیلیرکه حرکت اونک نتیجه سیدر؛ او حرکت،
 حس و فکر ایدیلدیکی؛ اوندن بر ذوق حس اولدیلنی و الحاصل —
 یوکا بر اسم ده و بریلیر: — ایسته ندیکی ایچون وقوعه کله سدر...
 یوکلی حرکات اختیاریه تکرر ایتدیکه نورونلرک استیلائی تقرب ایدر؛
 تحول عصبینک او طریقیدن انتقالی دها زیاده سهولت و سرعت اکتساب
 ایلر. اونک ایچون ادراک کیتدیجه آزالیر. نهایت بر درجه یه کله رکه
 آراتق بوسبوتون غائب اولور؛ ابتدا ادراک ایله اراده ایله آرزو ایله یاییلمقده
 اولان او حرکت آراتق ادراکسز، آرزوسز اوله رق یاییلمقده یاشیلار.
 بوصورتله دخی بر حرکت اختیاریه، تکرر و اعتیاد سبیلله داره اختیاردن
 چیقمش، غیر اختیاری بر حاله کلش بولونور...

کورولورکه افعال اختیاریه ایله غیر اختیاریه آرمسندکی فرق، قبل الوقوع
 مدرکیت ایله عدم مدرکیتدن عبارتدر: انسان، افعال غیر اختیاریه سندن
 قبل الوقوع خبردار اولمادیکی ایچون بونک بر سبب و سائق خارجیسی
 اولدیغنه قانع اولور؛ فقط افعال اختیاریه سندن قبل الوقوع خبردار
 اولدیلنی و حتی بر احتیاص — آرزو — حس ایتدیکی ایچون بونلری
 بوسبوتون کندی نقشه اسناد ایدر؛ کندیسی بواقعاک حاکمی و سبب

مستقلی عدد ایلر . دیگر طرفدن عناصر مدرکسی اعتباریله یکدیگرینه
تمایله مشابه کی کورون احوالده مخالف صورتلر ایله حرکت ایتدیکنی
تخطر وتامل ایدرکده حکم ایدرکه بر شیئی یابوب یامامق اقتدارینده
حاضر در .

ایشته بوصورتله انسانلرده بر غلط حس اختیار تولد ایدر : انسان
نه ایسترسه پایه یله جکنی ظن ایدر . پاسقال بریرده دیمش که : « نهرلر سیار
یوللردرکه انسانی ایستنه نیره کوتورور » شهسز ایستنه نیره کوتورور ،
فقط کوتوره جکی یره کیمک ایستنه مک شرطیله ... اراده بشریه دخی
بویله در : انسان ایستنه دیکنی یایار ، فقط یاه جقنی ایستنه مک شرطیله ...
اوت ! انسان دایما ایستنه دیکنی یاییور . چونکه دایما - فرقه وارهرق
ویا وارمایهرق - یاه جقنی ایستیور .

والحاصل افعال اختیاریه بشریه ، حادثات سائر کونیه دن مستثنی
دکلدر . اولنلرده ، هر بریی برچوغنک نتیجه سی اولدینی کی برچوغنک
سبی اولان حادثات عمومیه کونیه نک تشکیل ایتدیکی اوزون سلسله ، ودها
طوغریسی معضل شبکه ده بر موقع ناچیز اشغال ایدن بر حلقه دن باشقه
برشی دکلدر . اک اختیاری کورون افعال وحرکات دخی ماضی وحالی ،
بویوک وکوچک ، بعید و قریب نامتناهی اسبابک نتیجه سی ؛ وبناء علیه بر
سیاره نک حرکتی ، برصودره سنک دورانی ، بر جسمک سقوطی کی ضروری
و معیندر .

عقل و سوره طبیعی

انسان و حیواناتك افعال و حرکاتی تدقیق ایدیلنجیه کورولور که بونلرک بعضیسی آز چوق مدرك ذهنی محاکمه لر : احتساسلر، تخطرلر، استدلاللر... نتیجه سی اوله رق اجرا ایدیلدیکی حالده بعضیسی ده بویله محاکمات ذهنیه نك دخلی اولمقسزین وقوعه کلیر . برنجی نوع حرکاتك حصولنه بادی اولان احوال روحیه یه (عقل) ، و ایکنجی نوع حرکاته بادی اولانلره دخی (سوق طبیعی) نامی وریلبور.

افعال عقلیه ده احتساسات داخلیه و خارجیه یکدیگری ایله و احتساسات ماضیه ایله مقایسه ایدیلهرک عضوینك احتیاجاتی و بونلرک وسائط استیفاسی تحری و تقدیر ایدیلیر، و اوندن صوکره اوکا کوره بر حرکت اجرا اولنور. ایشته بونك ایچوندرك حرکات عقلیه اعتباریله برنوعك افراد مختلفه سی آرهنده - شخصه و سنه کوره - عظیم تخلفات کوروله بیلیر : هر حس جدیدك تولید ایتدیکی مقایسات و محاکمات ایله بونلرک نتیجه سی اولان حرکات - احتساسات ماضیه نك نوع و مقدارینه ، تعبیر آخرله تربیه و تجربه یه کوره - تنوع و تحول ایدر. سوق طبیعینك بادی اولدینی حرکات ایسه بویله محاکمات و مقایسات خارجنده وقوعه کلدیکی ایچون اشخاصه ، احواله ، سنه ، تجربه یه ، تربیه یه کوره تحول ایتمز ؛ بو حرکاتك صورت اجرالنده هیچ بر تحول ، هیچ بر ترقی و یا تدنی مشاهده ایدیلز . سوق طبیعی یکانه بر مقصده خادم بعض افعال

و حرکات تهیه و احضار ایدرکه بو مقصدك استحصاال ایدیه میه جکی ،
و حتی ثمره سز اوله جفی و قتلر بیه اجرا ایدیلره « سوق طبیعی کندینه
چیزیلش اولان تغیر نایدیر یولرده هر شئی بیلیر ؛ فقط بونلر خارچنده
هیچ بر شی بیلمز » (فایر)

مثلا اکثر حیواناتك یاورولری - انسان یاورولرینه او قدر اوزون
دقتلره ، تجربه لره ، ترددلره اصطرابلره ، کوز یاشلرینه مال اولان -
اصول حرکتی او کرئمکسزین بیلیرلر : طوغار طوغماز ، یومورطه دن
چیقارچیمماز حرکت ایتیمکه ، قوشتمه ، اوچمه ، یوزمکه باشلارلر... بوتون
بو حرکات بر سوق طبیعی نتیجه سیدر .

بوتون حیوانانده بویه بر طاقم بسیط سوائق طبیعه کورولورکه شخصك
ونوعك بقاسنه خدمت ایدر . فقط بعضی لیلر ایله قوشلرده ، و باخصوص
حشرانده او قدر معضل و مکمل سوائق طبیعه یه ده تصادف اولونورکه
بونلرک آناری قارشیسندنه حیرتده قالماق قابل اولماز :

قوندوزلر نهرلرده ، کولارده محیر بر مهارتله بر چوق قولبلر بنا
ایدرك نوعما بر قصبه تشکیل ایتدکدن باشقه جریانلره قارشی غایت
صنعتکارانه سدر انشا ایدرلر . فقط بوتون بو انشاآت دخی سوق طبیعی
محصولیدر : قوندوز یاورولری ابنای جنسندن - هنوز اصول انشاآتی
کورمه مش ، او کرئممه مش اوله جق قدر کوچوک ایکن - آریلدیقه حالده
بیه قولبه انشاسنه موفق اولیور ؛ و محافظه لی بر فقس ایچنه حبس ایدیه رک
بوکا حاجت بر اقیلادیقی وقت بیه انشاآتدن فراغت ایدم یورلر !

بتون حشراتك عقلاری حیرتده براقان آثار صنعت و مهارتده
بر سوق طبیعی نتیجه سیدر :

هپسی ، هیچ بر طرز تعلمك ، هیچ بر تجربه و تربیه نك دخلی اولمکسزین ،

تجلی ایدر. چونکه حشراتك بيوك بر قسمند بطنلر بر برندن بوسبوتون آری یاشار، اصول و فروع بر برینی کورمز؛ بونلر نه اجدادنن بر شی اوکرده بیلیر، نه ده احفادینه برشی اوکرده بیلیر. بونکله برابر یومورطه دن چبقار چبقماز هر شیئی بیلورکی حرکت ایدر؛ وسائط انتعاشی تدارك، دشمنلرینه قارشى تدافع اسبابنه توسل ایلر... صوکره استخلاصی اکیال ایتدکن صکره یومورطلامق صره سی کلیدی وقت، بعضاً صنعتکارانه یووالر یاپار، یومورطه لرك یانه مختلف مالز مه وضع و ادخار ایدر... حالبوکه او یومورطه لر دن چیقه جق مخلوقاتى کورده مبه جکدر! فضله اوله رق اونلر ایله کنیدیسی آره سنده درین اوچوروملر وار: کنیدیسی، مثلاً، قانادلی؛ هواده چچکدن چچکه اوچور؛ اونلرك عصارات سکریه سنی مص ایله تعیش ایدیور. حالبوکه یومورطه سندن چیقه جق مخلوق طوپراق، آلتنه، بر آغاجك مظلم قوووقلرنده، صوایچنده یاشایه جق؛ حیوانات ایله، مواد منفسخه ایله تعیش ایده جکدر. او کوچو جك دماغ، یومورطه لرینك بو استقبال غریبى نصل کشف و استدلال ایده بیلیر؟ ایلك دور حیاتنك خاطرات بعیده سیله می؟ فقط او وقتدن بری کنیدیسی ده محیر استحالته دوچار اولمش، آره لرنده درین اوچوروملر بولنان اوچ مختلف دور حیاتیدن کچمشدر!

خصوصیه بعض حشرات بو یووالرك انشاسنده، و مالز مه نك احضار و ادخارنده ذکای بشره مقیس - وحق غبطه بخش - اوله بیله جك بر مهارت نامه ابراز ایدرلر. مثلاً بر نوع آری آغاجلرده بر چوق حجره لر اویره ق یووالر یاپار، و حجره لرك هر برینه برر یومورطه وضع ایدر. صوکره بعض بوجکرك عقده عصیه سنده ایکنه صوقرق اوئی دزی، فقط حبسز حرکتسز، یوواسنه کوتوریر! و بو صورته

یاورولرینه - حرکت ایده مدیکی ایچون - کندیلرینی اضرار ایده میه جک،
و - اولو اولمادیفی ایچون - تفسخ دخی ایتیه جک بر غذا تأمین ایتیش
اولور !!!

بو حرکتی محاکات ذهنیه ایله ایضاح ایده بیلمک ایچون حکم
ایتملدرکه آری، کندیبسی مواد سکریه ایله تعیش ایتدیکی حالده اوکوره میه جکی
یاورولرینک حیواناته محتاج اولدیفی آکلامش؛ و فضله اوله رق بو
حیوانلرک دیری اولور ایسه یاورولری اضرار، اولو اولور ایسه تفسخ
ایده بیله جکی کشف ایتیش؛ موت ایله تحذر آره سنده کی فرقی تقدیر
ایله مشدر.. و الحاصل بو کوچک آری پاستور کی کیمیا کر، قلود برنار کی
فیزبولوژیاشناس لاتره ی کی هوا مشناسدر...

سوق طبعینک بو مجلیات غربیه سی اذهان حکمای دین حیرتله
القا ایتیش، و بعضیلرینی بتون بونلرده بر الهام ربانی آری کورمکه سوق
ایلمشدر.

حادثات کونییه ده دهاطبیعی اسباب تحری ایدن علما ایسه سوق طبیعی بی؛
عضویت بعض حرکات معینه یه سوق ایدن بر زنبک برمه قانیزمه، و یا بر
رؤیای دائمی، و یا خود بر اعتیاد ارثی کی تلقی ایتیشلر؛ و سوق طبیعی یه
توفیقاً حرکت ایتمکده اولان حیواناتی ده متحرک بالذات بر ماکنه یه، و یا
برسائر فی الزمانه... تشبیه ایتیشلردر.

فقط طبعیدرکه بو قبیل ایضاحات افکار علمیّه حاضر یه قناعت بخش
اولماز: سوق طبعینک برمه قانیزمه، بر رؤیای دائمی، بر اعتیاد ارثی
اولدینی قبول ایدلسه بیله بو مه قانیزمه نك نه صورتله ترتیب ایدلمش،
بوزنبک نه واسطه ایله قورولمش، بر رؤیای دائمینک، بر اعتیاد ارثینک نه
صورتله تولد ایتیش اولدیفی؛ و سوق طبیعی ایله عقل آره سنده بر مناسبت

اولوب اولادیغنی دخی تخری و تدقیق ایتک اقتضا ایدر :

یاقین و قتلره کلنجیه قدر ظن و ادعا ایدیلیر ایدی که عقل ایله سوق طبیعی بر برندن بوسبتون فرقلی برر ملکه روحیه در ؛ برنجیسی انسانلره ایکنجیسی حیواناته مخصوصدر؛ عقیده دائمی بر تحول و تکامل مشهود اولدیغنی حالده سوق طبیعیده ذره قدر بر تحول وقوعه کله من : هر سوق طبیعی « تا بدایتدن بری بویله مکمل ایدی؛ ماضی اوکا هیچ بر شی علاوه ایتدی، مستقبل هیچ بر شی علاوه ایتیه جک ؛ او بویله ایدی ، بویله در ، بویله قاله جق ... » (قابر)

فی الواقع عقل ایله سوق طبیعیک یالکز حدود انتهاییه سی، یالکز اک مکمل و واضح تجلیاتی نظر اعتباره آئیر، ذکای بشر ایله حشراتک سوائق طبیعیه سی تدقیق و مقایسه اولونورایسه بوادعالر، بوفکرلر طوغری کورولور . ذاتاً بوافکار و مدعیاتک هپسی ، بویله سطحی تدقیقات ایله اکثفا ایدلش اولماسندن نشأت ایتش ایدی .

فقط مشاهدات و تدقیقات تشیل و تعمیق ایدیلیر ، بتون حرکات حیوانیه بادی اولان احوال روحیه تدقیق و تحلیل اولونور ایسه بو فکرلرک اساسسز اولدیغنی تسلیمه مجبوریت حاصل اولور :

اوت ! بوکون آرتق انکار ایدیلهمیه جک حقایق مثبتهدندر که بتون حرکات حیوانیه سوق طبیعی محصولی دکدر؛ حیواناتده بعض حرکاتی تفکر و ملاحظه ایله، مقایسه و محاکمه ایله اجرا ایدر؛ برچوق حیواناتک باخصوص مایمونلرک، کویکلرک، فیللرک، و حال اجتماعیده یاشایان حشراتک : قاریجهلر ایله آرلرک مناقب حیاتی آره سنده آثار عقلیه بشریه نک بتون تجلیاتنه : مقایسه یه ، محاکمه یه ، استدلاله ، حتی تجرید و تعمیه ، احتراصه : حس محبت و نفرت، حس انتقامه ، حس عدالت و حتی ندامته

و نہایت حس صنعت و نفاستہ ... کو چوک مقیاسدہ ، فقط يك واضح ،
 بر نمونہ تشکیل ایدہ بیلہ جک افعال و حرکات يك چوقدرہ ۔ بتون حرکات
 بشریہ دخی تفکر و ملاحظہ نتیجہ سی دکلدر ؛ انسانلرک ، خصوصیلہ
 طفولیت ؛ بعض امراض انساندہ سیرقی المنام حالندہ کی حرکاتی آرہ سندہ
 دوشونمکسزین ، بر منفعت ملاحظہ ، بر مقصد تعقیب ایتمکسزین ، و حتی
 بعضاً فرقہ بیلہ وارمقسزین ، والحاصل عادتا بر سوق طبیعی تأثیری ایلہ
 اجرا ایدیان حرکات نادر دکلدر ۔ خلاصہ کرک انسانلرک ، کرک
 حیواناتک حرکاتندہ ہم عقلک ہمده سوق طبعینک آزچوق بر حصہ سی
 بولونور ۔ و حتی بعض افعال و حرکاتندہ بو ایکی صنف احوال روحیہ
 حصہ لرینی تفریق ، او حرکاتندہ تربیہ و تجربہ نک تخمیراتک تقلیدک درجہ
 دخل و تأثیرینی تقدیر ایتک يك مشکل اولور ۔

سوائق طبیعہ نک عدم تحول و تغیری دہ عمومی و مطلق دکلدر ۔ برچوق
 سوائق طبیعہ نک آز چوق بر تحولہ اوضایہ رقی و یا تدنی ایتدیکی
 مشاهدات عدیدہ ایلہ مثبتدر : بالتجربہ کورولمشدرکہ علی العادہ یومور ۔
 طہلری اوزرنده دائماً اوطوران بر قوش صیاق بر لیونلقده یووا یا نیجہ
 کوندوزلین یومور طہلر اوستہ اوطور مقدن صرفنظر ایش ، فقط کیجہ این
 ینہ اوطور مقہ دوام ایلہ مشدر ... سرچہ قوشلری قیرلرده آغاچ اوستندہ
 اوستی قابالی منتظم یووالر یاپار ایسده شہر لر دہ ، مساکنک محافظہ لی برلرنده
 قابا بر یووا ایلہ اکتفا ایدر ، بمضادہ بر قیرلانج یوواسنی استملاک ایلر ...
 فلوریہ قوشی یوواسنی آغاچلرک دالارینہ ایلدیت ایلہ ربط ایدر ؛ شبہ سز
 انسانلر طرفدن ایلیلک اعمالنہ باشلانمزدن اول باشقہ برواسطہ یہ مراجعت
 ایدیور ایدی ... قاسیکلر یووالرینی الیاف نباتیہ ایلہ اعمال ایدرلر ۔ حالبوکہ
 آمریقادہ یاشایان بر نوعی یوواسنی آت قیلی ایلہ یامقندہ در ۔ آتلی آمریقادہ

کشفدن صکره آورده بدن نقل ایدلمش اولدینی ایچون هیچ شبهه اولنه مازکه مواد انشائیئه نك انتخابنده کی بوئحول يك یکدر ... بعض حیواناتک سوائق طبیعیهنده دخی برتدنی وقوعه کلمشدر : آوروپا قوندوزلری ، وقتيله ، شیدی قانادهده بولنانلر کی ، کوللرده قولبه وسد انشا ایدر ایکن مدنیتک تجاوازات مقادیهسی سبيله بوندن صرفنظر ایتکه مجبور اولمش ، و آرتق طوبراقده اینلر حفر ایتکه باشلامشدر ...

سوق طبیعی ایله عقل آرههنده کی فرق دخی یکنظرده کوروندیکی قدر عظیم دکلدیر . بوتون سوائق طبیعیه یوقاریده بیان اولنان مکمل نمونه لک او صافی تماماً حائر بولنماز ؛ حرکات حیوانیهیه بادی اولان احوال روحیه میاننده عقل ایله بو مکمل سوائق طبیعیه آرههنده متوسط او قدر انواع و آتات - بو ایکی حدود انتهایه آرههنده اوقدر حدود متوسطه - کورولورکه بونلر آرههنده قطعی برحد فاصل تعینی ، عقلک نروده بیتوب سوق طبیعینک نروده باشلادیفنک تقدیری غیر قابل اولور ...

فضله اوله رق بر جوق حرکات بشریه بدایتنده اوزون تفکرلر ، ملاحظهلر ایله اجرا ایدیلدیکی حالده وقت کچهرک تعاقب وتکرر ایتدکجه ملاحظهسز ، تفکرسز اجرا ایدیلکه باشلار ؛ یعنی افعال عقلیه اعتیاد تأثیری ایله بر سوق طبیعی حالنه کلیر : چوجوقلر یوروومکه یکی باشلار ایکن اوزون تجربه لردن ، تقلیدلردن صوکره بیله ذاتی بر دقت و تردد ایله حرکت ایدرلر . فقط صوکره بو حرکتلر سنه لرله تعاقب وتکرر ایدنجه آرتق بویله دتبه ، ترده حاجت قالمقسزین ، ذره قدر ملاحظه بیله ایتکسزین ، وحتى دالفینلق زمانلرنده فرقنه بیله وارمقسزین ... و بونکله برابر اصلاشایر مقسزین حرکت ایتکه باشلارلر . موسیقیشناسلرده

بوحال دها واضح اوله رق مشاهده اولونور : بر پیاونک دیشلری اوزرنده پارماق لرینی باشلا نچده کمال دقت و تأمل ایله حرکت ایتدیردک لری حاله مؤخرأ اعتیاد و ممارسه ایله اکتساب مهارت ایتدک لری وقت بویله دقت و تأمله حاجت قالمق سزین ، و حتی بعضاً فرقه بیله وارمق سزین حرکت ایتدیر لرلر و بوحال ، بو حرکاتک میخانیکیتی ، بعضاً اوقدر بویوک بر شدت اکتساب ایدر که موسیقی شناس کمال استغراق ایله چالمقده اولدینی بر نشیده نک اورتیه سنده توقیف ایدیلنجه دوام ایتمکه ، و حتی زرده توقف ایله دیکنی تعیین و تقدیر ایتمکه موفق اوله ماز ...

طبیعی درکه بوحال ، حیوانانده ده وقوعه کلیر ؛ اولرکده حرکات ملاحظه کارانه سی تکرر و اعتیاد تأثیری ایله بر سوق طبیعی به تحول ایدیه یایر . هیچ شبهه اولوناماز که سوائق طبیعی حیواناتک تحول و تکمیل ، نه قدر جزئی اولور ایسه اولسون ، بر ملاحظه بر مقایسه و محاکمه نتیجه سی اوله رق وقوعه کلیر . شبهه سز فلوریه قوشلری ایلیکی ، قاسیکلر آت قانی استعماله باشلا دق لری وقت ، بونارک اووقته قدر استعمال ایتدک لری مواده مشابتهتی و حتی رجحانی تقدیر ایتیش ؛ نه قدر جزئی ، نه قدر ابتدائی اولور ایسه اولسون بر مقایسه بر محاکمه اجرا ایله مشدر . او حاله بوتون سوائق طبیعی نک بر ملاحظه و محاکمه ایله باشلا دق دن صو کره اعتیاد و نوارث تأثیری ایله تدریجاً تشکل ایتیش اولدینه حکم ایتمک طبیعی دکلیر ؟

هیچ شبهه اولنه ماز که سوائق طبیعی حیوانات کاملاً فطری وارثی دکلدر ؛ همه لیلر ایله قوشلرک سوائق طبیعی سندن بر چوغی تقلید و تربیه ایله تشکل ایدر : قوشلر یازرولرینه اوچق ، غذا تحری ایتمک اصول لرینی تعلیم ایچون عظیم مساعی و اهتمامات صرف ایدر لر ؛ طبیعی درکه

بویاورولر مؤخرأ یووا یابار ایکن ده بویله تعلیم و تربیه لردن، ویا هیچ اولماز ایسه همجنسینک یووالری حقنده کی مشاهداتدن استفاده ایدر؛ وسوق طبیعینسی بو تربیه و تقلید سایه سنده حال مکملیتیه ایصال ایلرلر ..

قضیه اوله رق بوحرکنلر بوتقلیدلر، بو تجربه لر عصر لرجه مدت دوام و تعاقب ایدر ایسه، طبیعیدرکه، جنبه عصیه نیک بینه سنده فطری بر حال - نوزونلرک اتصال و مناسباتنده خصوصی برطرز - تولید ایدرک اولاده طریق توارث ایله انتقاله باشلار .

فی الواقع بعض مکمل سوائی طبیعیه نیک بویله برنشآت ملاحظه کارانه ایله ایضاحی یکنظرده یک متصر کورولور؛ چونکه بونک ایچون او حیواناتده یک مضل محاکاته، یک دور اندیشه استدلالاته اقتدار تصور ایتک مقتضی ظن اولونور. فقط بویله برسوق طبیعی تولید ایده نیک ایچون اوزون برسلسله محاکات و مقایساتک بردن تجلی ایتمی ضروری دکلدر؛ بو مقایسات و محاکاتدن هر برینک - کندیسندن اولکیلرک سوق طبیعییه تحولدن صوکره - تدریجاً تجلی ایتمی کفایت ایدر. ذاتاً حیواناتک سوائی طبیعیه سی آردسنده، بوتکامل تدریجینک برچوق دلائل و اماراتده موجوددر؛ بر صنف، بر جنس حیواناتک انواع مختلفه سنه عابد سوائی طبیعیه ده برچوق تحلفات و آنات کورولوره مثلاً دکرده یاشایان (باغور) لرک ناحیه بطنیه لری یوموشاقدیر؛ بو یوموشاق وجودی دشمنلرک تجاوزاتندن محافظه ایچون بعض نوعلر قصر بحرک او یوغلرند کیزله نیر؛ بعضلری بو یوغلری کندیبی احضار ایدر؛ بعضیبی سونکرلرک اجوافه صوقولور؛ بونلرک همپی، تأمین معیشت ایچون، شکارلرینک یاقیندن ضرورینه انتظار ایدر؛ فقط بعضیبی، قابل نقل مأوالره، بامبو و سسائر عجوف نباتات پارچه لرینه

التجارت ایدرک شکارلری تعقیب ایلر ؛ بعضی نباتاتک ساقلری کنیدی
 اویار ؛ بعضی ده قوماری یاشیدیره رق وجودینه برقیف اعمال ایدر ؛
 بعضی ده حیوانات ناعمه قابوقلرینه صوقولور و بویودکجه بونلری تبدیل
 ایدر . کتدکجه دها بویوک قابوقلر ایچنه کیرر ؛ اعماق بحارده یاشایان
 بعض نوعلر کوخوک ایکن بر قابوغه صوقولدنی حالده بویودیکی وقت
 بوقابوغی دکیشدیرمیدرک ، فقط اوندن استفاده دخی ایدهمیدرک محافظه
 ایلر ؛ دکرلرک دها درین اعماقده یاشایانلر ایسه هیچ برنوع ماوا نحری
 واستعمال ایتمز ...

بوحركات بر نوعك افراد مختلفه سی طرفندن اجرا ایدیلش اولسه
 ایدی هرکس بلا تردد حکم ایدر ایدی که (پاغور) لر قارینلرینک
 یوموشاقلقندن متولد مهالکی بالتجربه آکلامشیر ، و بوتون قشریه لرک دری
 دکیشدیریر ایکن یابدقلری کی ، دأما اویوقلرده کیزله نمکه باشلامشیر ؛
 بعضیلری بوقوغوقلری کنیدیلری حفر ایتمک اصولی اختیار ایتمشیر ؛
 صوکره ، قابل نقل بر ماوانک دها سهولت بخش اولدیفنی کشف و
 تقدیر ایدرک هر بریسی برر واسطه به مراجعت ایتمش ، نهایت بعضیسی ،
 بویولده کی تجارت بدن صوکره ، ناعمه قابوقلری ترجیح ایله مش ، و اعماق
 بخره اینلر ، تجاوزاتک جزویتی ، و وسائطک فقتاتی کوره رک ماوا
 نحری و استعمالدن صرف نظر ایتمشلر در ...

فی الواقع بو مختلف حرکات ، بر نوعك افراد مختلفه سی دکل بر
 برجنسك انواع مختلفه سی طرفندن اجرا ایدیلور ایسه ده بوندن طولانی
 بوخصوصده باشقه برصورت ایضاح تحریرنه حاجت یوقدره . بویالکن
 ایضاح اولنان تحویل و تکاملک بویوک - انواعک بطائت تحولاتیه متناسب -
 بربطائتله وقوعه کلدیکنه دلالت ایدر . ذاتاً بو بطائت دخی سوق طبعیلرک

ارثیت و فطریتی ایضا حه مدارا و له رق تمهیدات واقعیهی تأیید و تقویه ایدر .
 بوتدریچ باغورلرک سوائق طبیعیه سنه منحصر اولمایوب همان بوتون
 سوائق طبیعیه شاملدر ؛ بوتون سوائق طبیعیه ده بسیط شکلردن
 باشلا یه رق تدریجاً مکمل و محیر نمونه لره واصل اولمق قابلدرد . زمین طبیعیتدن
 پک متباعد کورون بوتون محیر سوائق طبیعیه بویه برکتله سوائق
 ذروه تعالینسندن باشقه برشی دکلدر ؛ مثلاً سرفه لری ایچون ادخار ایدر جکی
 حیواناتی بررایکنه ضربه سیله حسسنه ، حرکتسز برحاله کتیرن حشره نک بو محیر
 سوق طبیعیهی ، اوزون برسلسله حدود متوسطه ایله غایت بسیط برسوق
 طبیعیه - سوق طبیعی مادرانه - ارتباط و اتصال ایدر : آری جنسنه
 منسوب انواعدن بعضیهی ، هرکون یووالرینه کیدرک سرفه لری چکنه نمش
 طیر طیل و بوجکلر ایله بسلر ؛ بعضیهی یووالری یینه هرکون زیارت ایدرک
 سرفه لک یانه بر حیوان براقیر ؛ بعضیهی یووالری ده اوزون فاصله لرایله
 زیارت ایدر ؛ بعضیهی ده یووانک ایچنه یومورطه لک یانه سرفه لک محتاج
 اوله جقلری قدر حیوانات ادخار ایدر ؛ بعضیهی بو حیوانلری اولدر مکسزین ،
 یالکز برقاچیرینه ایکنه صوقه رق ، حس و حرکتدن اسقاط ایدر ؛ بعضیهی
 بونلری برصورت غیر منتظمه ده ازر ، چیکنه ر ، صوقار ؛ نهایت بعضیهی ده
 جمله عصبیهی پک متمرکز حیواناتی انتخاب ایدرک ، یالکز برایکنه
 ضربه سیله حسسنه ، حرکتسز برحاله کتیریر .. سویه مکه حاجت یوقدرکه
 یوسلم تکاملک هر برقدمه سندن قدمه متعاقبه صعود ایچون او قدر بویوک
 برملاحظه حاجت یوقدر .

فی الواقع بوتون سوائق طبیعیهی بویه بر نشأت ملاحظه کارانه ایله
 ایضاح اتمک قابل دکلدر بر جوق بسیط سوائق طبیعیه دخی وارددرکه عضویتک
 محیطه ایله طوغربدن طوغری یه مناسباتی نتیجه سیدرد . معتاد و متوارث افعال

عصبیه منعکسه مشابه سنده در ؛ بونک ایچون سوائق طبیعی (ابتدائی) و (تالی) نامری ایله ایکی قسمه آیرمق اقتضا ایدر.

کورولورکه حرکات حیواناته بادی اولان احوال روحیه افعال منعکسه عادیه دن باشلیه رق ابتدائی و تالی سوائق طبیعیه، اک معضل احوال عقلیه به قدر متمادی بر سلسله تشکیل ایدر .

اک بسیط حرکات ، افعال عصبیه منعکسه دن تأثیرات محیطه ناک علی الفور نتایجندن عبارتدر . فقط بو تأثیرات محیطه اوزون عصر لر بلا تحول دوام و توالی ایدر ایسه بو حرکات ده دائماً عین صورته تجلی و تکرر ایده ایده نورونلرک اتصال و مناسباتنده بر طرز مخصوص تولید ایدرک جمله عصبیه ده انطباق ایدر ؛ اونک ایچون بو تأثیرات محیطه خارجنده بیه تکرر و تجلی ایتکه باشلار . ودها صوکره ، بو حرکت ایلان تمایل ارشی بر حال اکتساب ایدر . بو صورته به یریه نک تعبیری وجهله (فطری) ، رومانسیک تعبیری وجهله (ابتدائی) - بر طاقم سوائق طبیعیه تشکیل ایتش اولور . بونار بنیه عصبیه نک نتیجه سی اولدینی ایچون بنیه عضویتده بر تحول وقوعه کله دیکه هیچ بر تغیر و تبدله دوچار اولماز . فقط عضویت تحول ، جمله عصبیه تکمل ایده ایده بو تأثیرات و حرکات ادراک ایدیلکه باشلار ؛ میخانیکی اوله رق اجرا ایدیلکه اولان بو حرکاتک نتایج قریبه سی حس و تقدیر ایدیلیر . اوزمان بو سوائق طبیعیه ده ، بو احتیاساتک تأثیری ایله ، جزئی ترقیات و تحولاته استعداد حصوله کلیر ؛ بعض بسیط اشتراکات حسیه ، تأثیری ایله بو حرکاتده جزئی بر تحول حصوله کلیر ؛ و بو اشتراکات حسیه بو حرکات جدیده دخی اوزون بر مدت عینی صورته تجلی و تکرر ایدر . ایسه ینه سوق طبیعی درک سنه تنزل ایدر : بر سوق طبیعی تالی تولید ایدر . صوکره ، بعض افرادده بو حرکات معتاده ده ، غایت جزئی بر تحول

و ترقی به بادی اولیه بیله جک بر اثر ملاحظه تجلی اتمی... و بوح حرکت جدیده نك
 - معاصرینك تقلید و بطون متعاقبه نك تعلیم و تربیه سی سایه سنده بوتون نوعه
 تعمم - و اوزون بطنر تکرر ایده ایده ارثی بر حاله کلی... دها صو کره ده
 يك اوزون فاصله لر ایله تجلی آیدن خفیف برر شعله ملاحظه و مقایسه
 سوقیله بوح حرکت بر ذره ترقی دها منضم اولماسی... بوتون بو حال لرك - عضویتك
 انواعك تحولاتی تعقیباً - بویوك بر بطنائله وقوعه کلی... و بو
 ذرات ترقیاتك متعاقباً تعاقب، تراید و تراکم اتمی... سیلریله بو سوائق
 طبیعیه تدریجاً تحول و تکامل ایدر.

فی الواقع حشراتك يك بویوك بر قسمده بوتون بطون بر برندن
 منفرداً امرار حیات ابتدیی ایچون اولورده هیچ بر فردك اسلافندن بر
 شی او کرمسی قابله اولمادیغی کبی اخلاقه بر شی او کرمسی ده قابل
 اولاماز؛ يك قیصه - اکثراً بر قاچ هفته و یا آیدن عبارت - اولان
 حیاتلری مدتیجه معروض اولیه بیله جکیزی احتیاسات ده لاشی مشابه سنده
 اولدیغی ایچون بونلر سایه سنده معضلیجه مقایسات و محاکمات اجرا ایتمیرنه
 دخی امکان تصور اولنه ماز. بونك ایچون حشراتك سوائق طبیعیه سی
 یکنظرده، تفصیل و ایضاح اولنان نظریه نی اهمیتدن اسقاطه مع زیادتی
 کافی ظن اولونور..

فقط عجبا حشراتده بطونك انفرادی بو محیر سوائق طبیعیه نك
 تگونندن صو کره باشلامش دکلیدر؟

طبقات الارض بونك بویله اولدیغی بر صورت قطعی ده اثبات ایدیور:
 ارضك تاریخ حیاتنده اولیه بر دور کچمش ایدی که مرزغی و چیمکسر
 اورمانلرنده بطی سمندر لردن باشقه حیوانلر حرکت ایتمیور ایدی. بو صونلردن
 ا کرلی و کبریت اوتلرندن، هپ خفی الالقاحلردن متشکل اولان قالیچه زمین

هیچ بر چچکله ترین ایتیمور ؛ هیچ بر زاخفه نك هیچ بر چارپانك سریع
 وچالاک آياقلى آتنده چيكنه نه میور ؛ هواده هیچ بر قوشك نغماتی ،
 ضربات شهبالی عكس انداز اولمایور ایدی ... او وقت ارضك بوتون
 آثار حیاتی حشرات اظهار ایدیور ، بوتون زینتی اونلر تشکیل ایدیور
 « ایدی : انقراض عضویه آرهنده بر چوق حشرات قوشوشیور . هواده
 صو سینکری اوچوشیور ، آغاچلرک اوزرنده آغستوس بوجکری
 اوتوشیور ایدی ...

صوکره مکشوف البذور نباتانك صنوبرلری آرهنده ملون تویچلر
 انكشاف ایتدی ؛ دها صوکره کبکیر ، او قانادلی چچکیر ، دخی
 الوان طبیعی ، زینت حیاتی تزئیده باشلادی ...

او زمان ارض اوزرنده قیش موسمندن اثر یوق ایدی ، هر طرفه
 بر بهار دائمی حکمفرما اولور ایدی . حشرات بر فیضکار طبیعتك ، بو
 دائمی بهارک آغوش حمایه و تربیه سنده کیتدکجه تکثر وتنوع ایدیور ، عظیم
 برر جته اکتساب ایدیور ایدی : صو سینکریك جسماتی شمیدیکینك
 « اون مثنی بولیور ، بعض (فازم) لر یکر می بش ساتتیمره قدر اوزایور ،
 صو کبکریك قانادلری یتیش ساتتیمره لك بر مسافه ستر ایدیور ایدی .
 شبه سز ، بونلر بوقدر بویویه نيلك ایچون - شمیدیکنه نسبتله - پك اوزون
 بر مدت یاشایور ایدی . ذاتاً بو طول عمرک آثاری ، بعض حشراتک
 دور سرفه ویسنده الآن تجلی ایدیور : بر چوق حشرات سرفه حالنده
 بر قاج سنه ، حتی بعضیسی - آمریقای شمالی آغستوس بوجکلرندن
 بر نوعی - اون یدی سنه یاشایور ...

ایشته بو صورتله او وقت حشراتک عمری اوزون اولدینی ، واجداد
 واحفادی ایله مقادیراً مناسباده بولندینی ایچون سبواتق طبیعه و ملکات

عقلیه لری لانیق قطع ترقی و تکامل ایدیور ، وارض اوزرنده ذکا ایلک ذروه تکامله واصل اولیور ایدی ...

فقط... صوکره قیش موسمی باش کوسترمکه دها صوکره کیندچکه ، عصرلر توالی ایتدیکه ، تزید شدت ایتمکه باشلادی . او وقت بر چوق اجناس حشرات منقرض اولدی . فقط بر چوقلرنده ولادت ایله کهولت آره سندنمکی دور حیات قیصاله قیصاله [بو، تگون رشیک اک مهم قوانین عمومی سندن بریدر] سنه نك مواسم لطیفه سی مدته منحصر قالدی ... آرتق بو حشراتده بطنلر برندن آیری یاشامغه ، و هر فرد یالکزجه ارثی و فطری سوائق طبیعیه توفیق حرکت ایتمکه باشلادی ؛ بو سوائق طبیعیه نك تحوله ، ترقی و تکملنه آرتق امکان قالمادی . ایشته بو صورته قیش بو حشراتک مدت عمرینی تنقیص ، بطنلرینی اختلاطدن منع ایدرک سوائق طبیعیه لرینک ترقی و تکاملنه بر سد حائل چکدی ...

مع مافیه جمعیت حالنده یاشایان بعض حشرات طوبراق آلتنده ، قوی و محافظه لی مساکنده شداند شتایه مقاومت چاره سنی بولمش ؛ و بوسیله بونلرک سوائق طبیعیه سنی ترقی و تکمله دوام ایتشد [آریلر ، قارینجه لر ، ترمیتلر ... بوجمله دندر]

فضله اوله رق بو اختلاف مواسم ، حشرات سوائق طبیعیه سنک ترقیاته خاتمه چکدیکی حالده حیوانات عالیه سوائق طبیعیه سی اوزرینه بوکا تمامیه معکوس بر تأثیر اجرا ایتشدو : او وقته قدر بر قاچ ناچیز نمونه منحصر اولان طیور و ثدییه ره لری ، حرارت ثابته لری ، توپلری قیللری سایه سنده قیشک تأثیراته کال سهولتله مقاومت ایتمش ؛ و بوسیله مبارزات حیاتده ، وقیله ارضی استیلا ایتمش اولان حدسز حسابسز

انواع زواحفه احرار از غایت ایله مشدر . و بونلرده ، بویکی طریق تکاملده ، سوائی طبیعی و ملکات عقلیه ، ایلك طریق تکاملده کندن دها چوق زیاده ایلمر یله رك ذکای بشره قدر واصل اولمشدر !

انساناره کلنجه به قدر صحنه حیاته قدمهاده اولان — مبارزات حیاته اشتراك ایدن — حدسز حسابسز انواع حیوانانده ملاحظات و مقایسات ذهنیه نك نتایجی آنجیق تکرر و اعتیاده ، تقلید و تربیه ، توارث ، والحاصل سوق طبیعی به تحول سایه سنده بقا بوله بیلیور ایدی . اونك ایچون بومقایسات او قدر تراکم ایده میور ، ذکا او قدر ترقی ایلیه میور ایدی .

فقط انسانده اشتراکات ، مقایسات افکاره برر کله ایله وجود و شخصیت اکتساب ایدرك تأمین بقایه باشلادی ، اونك ایچون ذکا ، نقطه استناد ایدرك اونکله برابر و اونك سایه سنده ، ترقی و تعالی ایتدی : کیتدکجه دها عمومی ، کیتدکجه دها مجرد ادراکاته اقتدار اکتساب ایله دی ؛ و حادثات طبیعی نك قوانین و اسبابی ، طبیعت محیطه نك ، بشریتك ونهایت کنديسنك — فکر و ذکا نك — منشأ و ماهیتی تجری به باشلادی ! ..

یانیه : ۱۷ کانون ثانی سنه ۳۱۹

ساطع